

Maria från Magdala – vem är du?

Av Françoise Gazeau

Den dag då Jesus avrättades följde några kvinnor honom till korsets fot. Maria från Magdala var en av dem.

På första veckodagen, berättar Johannes, beger sig Maria från Magdala ut till graven, belägen i en trädgård. Det är tidig gryning och fortfarande mörkt. Hon konstaterar, kanske tillsammans med de andra kvinnorna, att graven är tom, och hon skyndar iväg för att varsko lärjungarna: ”De har flyttat bort Herren ur graven, och vi vet inte var de har lagt honom”.

Maria återvänder ensam till graven. ”Hon ”stod och grät”. Denna kvinna, vars värld störtat samman av de senaste händelserna, ger fullt utlopp åt sin sorg. Den Älskade är död, och nu är också hans kropp borta.

Inför det ofattbara, outhärdliga, oerhörda ställer hon sig frågan: vad är det som har hänt?

Maria från Magdala återvänder.... Redan tidigt i morse var hon otålig att komma ut till graven. I likhet med varje människa som förlorat en kär anhörig har hon svårt att riktigt fatta att allt är slut, att hon inte skall få se Honom igen, inte mer höra Honom. Med Höga visan kan hon sjunga:

”Om natten söker jag den jag har kär.
Jag söker men finner honom inte” (3:1)

I sin första impuls klamrar sig Maria fast vid det som fortfarande är kvar, och denna återstod är borta. Utarmningen är total... och ändå återvänder hon.

Hon stod kvar, hon betraktade, hon lutade sig in i den tomma graven, utan att fästa någon vikt vid de två vitklädda änglarna. Ingenting förmår vända bort hennes blick. Hon står kvar och hon gråter, hennes hjärta är fyllt av saknad, undran och lidande...”Varför gråter du, kvinna?” Två gånger i Johannes skildring ljuder denna fråga. Den visar hur stor denna kvinnas bedrövelse var och den är betydelsefull, för varje smärtsam och oväntad händelse som vänder upp och ner på vår vanliga tillvaro ställer oss inför en fråga. Johannes tydliggör här våra mänskliga villkor med deras beskärda del av ensamhet, sökande och lidande.

Maria från Magdala står kvar... Man kunde tänka att denna kvinna inte förstår någonting, att hon är halsstarrig och obstinat (är inte detta rentav lite typiskt kvinnligt?), I de

synoptiska skildringarna har andra kvinnor gjort sig bemärkta med sin ihärdighet och sitt mod, till exempel kvinnan som led av blödningar (Luk 8:43) och den kanaaneiska kvinnan (Matt 15:21). ”Kvinna, din tro är stor”, säger då Jesus.

Maria från Magdala, vem är du?

I sitt mycket mänskliga sökande är Maria en kvinna med en djup saknad. Hon kommer tillbaka och stannar kvar med minnet av Honom som hon har känt och älskat.

Maria från Magdala, vem söker du?

Innan han avslöjar sin identitet inleder Jesus ett samtal med denna kvinna. Han tilltalar henne i hennes lidande: ”Varför gråter du?”

I berättelsen om Emmaus-vandrarna finner vi ett liknande exempel på hur Jesus närmar sig och ställer frågor till lärjungarna utan att bli igenkänd.

Jesus ”stod där”, vid Marias sida.

”Vem söker du?” Frågan väcker till liv kvinnans saknad, och det fattas inte dristighet i hennes svar: ”Om det är du som har burit bort honom, så säg mig var du har lagt honom, så att jag kan hämta honom.” Man har svårt att föreställa sig hur denna kvinna, ensam, skulle kunna utföra en sådan handling!

Jesus har nu tillräckligt prövat hennes kärlek. Han vet att hon är redo till allt för att få honom tillbaka. Han föraktar inte hennes alltför känslobundna, alltför mänskliga sökande när han därför gör sig oigenkännlig för henne.

”Vem söker du, vem söker ni?” Det var frågan som Jesus ställde till sina lärjungar i början av sitt offentliga liv (Joh 1:38). Han hade också sagt till dem: ”Ni kommer att söka efter mig men inte finna mig ” (Joh 7:34). Detta får Maria från Magdala erfara, och det är Jesus som svarar på hennes sökande.

”Vem söker du?” Jesus ger sig till känna genom att kalla henne vid namn.

”Maria”

Hon hade vänt sig om en första gång mot trädgårdsmästaren. När hon kallas vid namn vänder hon sig om en andra gång, mot Jesus . Denna gest, denna rörelse är betydelsefull. Det står utom allt tvivel att det är Mästaren som kallar. Maria från Magdala om vilken det sades att ”sju demoner hade farit ut ur” henne (Luk 8:2) har på nytt blivit befriad. Hon har återfunnit det som hon trodde var förlorat.

”Maria”. Det är med ett ord som Jesus gör sig igenkänd. Han säger inte till henne som till Tomas: ”Räck hit ditt finger, här är mina händer” (Joh 20:27) utan ”Rör inte vid mig!” Det är inte med hjälp av sina ögon som Maria från Magdala känner igen sin Herre, och det är inte genom att röra vid honom som hon återupptar förbindelsen med honom. Genom att kalla henne vid namn öppnar Jesus hennes hjärtas ögon. Kontakten med hans Person ligger hädanefter på det andliga planet.

Inför den tomma graven hade Maria från Magdala inte reagerat som Johannes, han som ”såg och trodde” (Joh 20:8). Hennes starka sida är inte förståelsen av ett skeende, eller av vad Skrifterna säger, utan längtan efter ett möte... Ja, denna kvinna önskade verkligen återfinna Jesus”!

”Rabbouni” Det är så Maria från Magdala svarar på Jesu tilltal. Han är Mästaren. Den som tar initiativ till mötet. Den som öppnar hjärtat.

”Maria”. Det är inte av en slump som evangelisten Johannes förlägger detta möte till en trädgård, en plats som symboliserar skapelsen. Jesu tilltal innebär för Maria från Magdala en ny födelse. Att bli kallad vid inamn är att veta sig vara utvald av Herren.

”Gå till mina bröder och säg dem...”

”Gå”. Maria från Magdala är inte längre ensam, den Uppståndnes närvaro följer henne. Det handlar inte längre om att stanna kvar utan om att ge sig iväg.

Jesus säger till henne att söka upp lärjungarna, och han kallar henne till ett annat möte, för med denna utsändning avslöjar han sitt eget mysterium, att han är sänd av Fadern.

”Gå och säg dem...”. Som vittne om uppståndelsen blir Maria från Magdala en Ordets profet och budbärare. Utvald till att förkunna för sina bröder att de är bröder till Jesus:

”Min Fader och er Fader”, säger Jesus. Hon får bära fram ett gudomligt löfte. Den förhärligade Jesus Kristus förkunnar för sina bröder att också de kommer att bli förhärligade, eftersom de är söner till samme Fader, till samme Gud,

Man kan säga att det väsentligaste i det kristna budskapet har anförtratts åt denna kvinna.

”Allt” har blivit sagt i detta möte med Jesus och denna utsändning till hans bröder.

Maria från Magdala, vilket är ditt budskap?

Du har konfronterats med dödens tomhet, och denna tomhet har i dig fött en längtan efter ett möte. Du har gått från upptäckten av en frånvaro via den beslöjade anblicken av Någon som står där till mötet med den Uppståndne. Tack vare ett ord, ett tilltal, ett utsändande har du fått erfara din egen uppståndelse: från att ha varit en förgråten kvinna har du blivit en budbärare om den eviga glädjen.

Du visar oss vad varje döpt människa är kallad att bli: bekännelsens ”jag tror” har sin grund i vårt verkliga sökande, i våra möten med den Levande, i vittnesbördets bekräftelse av våra upptäckter.

Tron väcker vår förståelse och Herren omvänder våra hjärtan. Mötet mellan Maria från Magdala och Jesus är inte bara svaret på en personlig längtan, det är att tillsammans med honom göra sig till längtan, väntan och sökande.

Det är att svara när man kallas vid namn, att riskera allt, att företa sig allt, att ge allt.

Det är att i sin egen person, tillsammans med och för andra, bära ut budskapet om den Uppståndne och Förhärligade Jesus.

Maria från Magdala inbjuder oss att längta efter denna himmelska glädje för att sedan i den fortsätta på vår väg.

(Ur den franska tidskriften Carmel nr 2/1983)